

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีการล่วงละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมากจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล อันเป็นการล่วงละเมิดดังกล่าว สามารถทำได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจโดยรวมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย แม้ว่าจะได้มีกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบางเรื่อง แต่ก็ยังไม่มีหลักเกณฑ์ กลไก หรือมาตรการกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นหลักการทั่วไป สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไปขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคลในลักษณะใด กิจการใด หรือหน่วยงานใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น เว้นแต่

(๑) บทบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นการเพิ่มเติม ไม่ว่าจะ
ซ้ำกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้นหรือไม่ก็ตาม

(๒) บทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องเรียน บทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญออกคำสั่งเพื่อคุ้มครองเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ
พนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องเรียน

(ข) ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นมีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้มี
อำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามกฎหมายดังกล่าวออกคำสั่งเพื่อคุ้มครองเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
แต่ไม่เพียงพอเท่ากับอำนาจของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตามพระราชบัญญัตินี้และเจ้าหน้าที่ผู้มี

อำนาจตามกฎหมายดังกล่าวร้องขอต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
ผู้เสียหายยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(๑) บุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนของบุคคลนั้น
เท่านั้น โดยมีให้ผู้อื่นใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อผู้อื่น

(๒) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้
เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตามจริยธรรมแห่งการ
ประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น

(๓) สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา รวมถึงคณะกรรมการธิการที่แต่งตั้ง
โดยสภาดังกล่าว ซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่
ของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา หรือคณะกรรมการธิการ แล้วแต่กรณี

(๔) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญา

(๕) การดำเนินกิจการทางศาสนาขององค์กรทางศาสนา

(๖) การดำเนินการกับข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตและสมาชิกตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาใช้
บังคับแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใด กิจการใด หรือหน่วยงานใดทำนองเดียวกับผู้ควบคุม
ข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่นใด ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัว
บุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงการระบุเฉพาะชื่อ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน หรือ
ที่อยู่ทางธุรกิจ และข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ

“ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่
ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

“เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ความรวมถึง

(๑) ผู้ใช้อำนาจปกครองที่มีอำนาจกระทำการแทนผู้เยาว์

(๒) ผู้อนุบาลที่มีอำนาจกระทำการแทนคนไร้ความสามารถ หรือ

(๓) ผู้พิทักษ์ที่มีอำนาจกระทำการแทนคนเสมือนไร้ความสามารถ

“บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัย
ไซเบอร์แห่งชาติ

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านสุขภาพ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมธนาคารไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย ด้านสุขภาพ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำรงตำแหน่งแทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๑๐ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นดำรงตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสอง และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลือเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๑๑ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมของคณะกรรมการอาจกระทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นได้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ที่ประชุมพิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม และห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการส่งเสริม และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแผนยุทธศาสตร์และมาตรการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติตามนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ดำเนินกิจกรรมตามแผนยุทธศาสตร์ตาม (๑) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๓) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกประกาศหรือระเบียบเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ส่งหรือโอนไปยังต่างประเทศ

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตราหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎที่ใช้บังคับอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาหรือออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ประชาชน

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ให้กรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

อนุกรรมการและกรรมการผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้
การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการและงานธุรการให้แก่
คณะกรรมการ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ และคณะอนุกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ
เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้
- (๓) กำหนดหลักสูตรและฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือประชาชนทั่วไป
- (๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจ
หน้าที่ของสำนักงาน

หมวด ๒

การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๗ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย
ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น
เว้นแต่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

การขอความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่
โดยสภาพไม่อาจขอความยินยอมด้วยวิธีการดังกล่าวได้

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
ต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลไปด้วย และการขอ
ความยินยอมนั้นต้องไม่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์
ดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการจะให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล
ส่วนบุคคลตามแบบและข้อความที่คณะกรรมการประกาศกำหนดก็ได้

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะถอนความยินยอมเสียเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่มีข้อจำกัดสิทธิ
ในการถอนความยินยอมโดยกฎหมายหรือสัญญาที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ในกรณีที่การถอนความยินยอมส่งผลกระทบต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องใด ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการถอนความยินยอมนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไว้ก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวม การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่

(๑) ได้แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่นั้นให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบและได้รับความยินยอมก่อนเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยแล้ว

(๒) บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

ส่วนที่ ๒

การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๑๙ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ให้เก็บรวบรวมได้เท่าที่จำเป็น ภายใต้วัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมายของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๐ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบก่อนหรือในขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม
(๒) ข้อมูลส่วนบุคคลที่จะมีการเก็บรวบรวม
(๓) ประเภทของบุคคลหรือหน่วยงานที่ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมอาจจะถูกเปิดเผย

(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล สถานที่ติดต่อ และวิธีการติดต่อ

(๕) สิทธิของเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

กรณีมีเหตุที่ไม่อาจแจ้งรายละเอียดตามวรรคหนึ่งให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามกำหนดเวลาในวรรคหนึ่ง ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแจ้งรายละเอียดตามวรรคหนึ่งแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(๑) เพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรือสถิติและได้เก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการนั้นไว้เป็นความลับ

(๒) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล

- (๓) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยตรงหรือโดยปริยายของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- (๔) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๕) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่จากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง เว้นแต่

- (๑) ได้แจ้งถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่นให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบก่อนหรือในขณะเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ชักช้า
- (๒) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากการใช้และเปิดเผยที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๒๔
- (๓) เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะ

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบความรู้สึกของประชาชนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

- (๑) ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๒๑ (๒) หรือ (๔)
- (๒) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๓

การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๓ หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่เก็บรวบรวมได้ตามมาตรา ๒๒ (๓) แล้วแต่กรณี

บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับข้อมูลส่วนบุคคลมาจากการเปิดเผยตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่ใช่หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่ได้แจ้งไว้กับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในการขอรับข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมตามวรรคหนึ่ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องบันทึกการใช้และการเปิดเผยนั้นไว้ในรายการตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๓ (๕) เว้นแต่

- (๑) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
- (๒) ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล
- (๓) เป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำระหว่างเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
- (๔) เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งไม่สามารถให้ความยินยอมในขณะนั้นได้
- (๕) เป็นการโอนไปยังผู้ซึ่งได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๔
- (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๒๖ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติตามคำขอตามวรรคหนึ่ง จะปฏิเสธคำขอได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นการขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือปฏิบัติตามคำสั่งศาล
- (๒) มีผลต่อการสืบสวนสอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย
- (๓) การเปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอาจจะเป็นอันตรายต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

(๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิเสธคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลบันทึกการปฏิเสธคำขอดังกล่าวพร้อมด้วยเหตุผลไว้ในรายการตามมาตรา ๓๐

เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีคำขอตามวรรคหนึ่งและเป็นกรณีที่ไมอาจปฏิเสธคำขอได้ตามวรรคสอง ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการตามคำขอภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ ทั้งนี้ คณะกรรมการจะประกาศกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตามคำขอให้เร็วขึ้นหรือขยายระยะเวลาดังกล่าวหรือกำหนดหลักเกณฑ์อื่นตามความเหมาะสมก็ได้

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แห่งพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการลบหรือทำลาย ระงับการใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่ไม่สามารถรู้ตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้

กรณีผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเพื่อสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการได้

คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการลบหรือทำลาย ระเบียบการใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่ไม่สามารถรู้ตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๒๘ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการให้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นถูกต้องเป็นปัจจุบัน สมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

ในกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลร้องขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ดำเนินการตามคำร้องขอ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องบันทึกคำร้องขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและเหตุผลที่ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งไว้ในรายการตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๒๙ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ

(๒) ในกรณีที่ต้องให้ข้อมูลส่วนบุคคลแก่บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้ผู้รับใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ

(๓) ทำลายข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษา หรือไม่เกี่ยวข้องหรือเกินความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ถอนความยินยอม เว้นแต่เก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการพิสูจน์หรือการตรวจสอบ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๒๗ วรรคสาม มาใช้บังคับกับการทำลายข้อมูลส่วนบุคคลโดยอนุโลม

(๔) แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ชักช้า ถ้าเป็นกรณีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเกินจำนวนบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลและแนวทางการเยียวยาแก่คณะกรรมการโดยไม่ชักช้าด้วย ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลบันทึกทำรายการดังต่อไปนี้ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถตรวจสอบได้

- (๑) ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม
- (๒) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละประเภท
- (๓) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
- (๔) ระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล
- (๕) สิทธิและวิธีการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
- (๖) การใช้และการเปิดเผยตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม
- (๗) การปฏิเสธคำขอตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๘ วรรคสอง

หมวด ๔

ข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นแนวทางให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติ

มาตรา ๓๒ ให้มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับใบรับรองจากสำนักงานมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายดังกล่าว

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ประสงค์จะมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ยื่นคำขอรับใบรับรองต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด

ในการพิจารณาคำขอตามวรรคสอง ให้สำนักงานประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๑ ให้สำนักงานออกใบรับรองแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้น

ลักษณะและรายละเอียดของเครื่องหมายรับรองมาตรฐาน การใช้หรือการแสดงเครื่องหมาย วิธีการประเมินผล การตรวจติดตามผล อัตราค่าธรรมเนียมการประเมินผลหรือการตรวจติดตามผล และการเพิกถอนใบรับรองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่สำนักงานเพิกถอนใบรับรองของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใด ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นคืนใบรับรองให้แก่สำนักงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอน

คณะกรรมการจะประกาศกำหนดให้หน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนทั้งในประเทศหรือต่างประเทศเป็นผู้ประเมินผลและตรวจติดตามผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อขอรับใบรับรองจากสำนักงานตามวรรคสามด้วยก็ได้

ห้ามมิให้ผู้ใดใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเว้นแต่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับใบรับรองจากสำนักงาน

มาตรา ๓๓ มาตรฐานของผู้ประเมินผลและตรวจติดตามผล การตรวจสอบมาตรฐานและอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจสอบมาตรฐานสำหรับหน่วยงานของเอกชน รวมทั้งการเพิกถอนรายชื่อจากประกาศตามมาตรา ๓๒ วรรคหก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการจะประกาศยอมรับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศก็ได้ หากปรากฏว่า การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวมีข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๑

หมวด ๕
การร้องเรียน

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะก็ได้ตามความเชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องหรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการดำเนินงานอื่นของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจสอบการกระทำใด ๆ ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา ๓๗ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

การยื่น การไม่รับเรื่อง การยุติเรื่อง และวิธีพิจารณาคำร้องเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนตามมาตรา ๓๗ ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ วรรคสอง หรือเป็นเรื่องร้องเรียนที่ระเบียบนั้นได้กำหนดไม่ได้รับไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา

เมื่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๓๖ (๑) หรือตรวจสอบการกระทำใด ๆ ตามมาตรา ๓๖ (๒) แล้วรับฟังได้ว่า เรื่องร้องเรียนหรือการกระทำนั้นไม่มีมูล ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญมีคำสั่งยุติเรื่อง

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญพิจารณาหรือตรวจสอบตามวรรคสองแล้วรับฟังได้ว่า เรื่องร้องเรียนหรือการกระทำนั้นเป็นกรณีที่มีได้เป็นความผิดอาญาซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ และคู่กรณีประสงค์จะให้ไกล่เกลี่ย ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญดำเนินการไกล่เกลี่ย แต่หากเรื่องร้องเรียนหรือการกระทำนั้นเป็นกรณีที่ไม่อาจไกล่เกลี่ยได้ หรือเป็นกรณีที่ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญมีอำนาจออกคำสั่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติหรือดำเนินการแก้ไขการกระทำของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) สั่งห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือให้กระทำการใดเพื่อระงับความเสียหายนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ยอมดำเนินการตามคำสั่งตามวรรคสาม (๑) หรือ (๒) ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ในกรณีที่ต้องมีการยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อบังคับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดอายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินเพื่อการนั้น

การจัดทำคำสั่งตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม (๑) หรือ (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

คำสั่งของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ให้ประธานกรรมการผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ลงนามแทน

มาตรา ๓๙ คำสั่งไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือยุติเรื่องตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง หรือคำสั่งตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม (๑) หรือ (๒) ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่มีผู้ร้องเรียน หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งจะเรียกให้บุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยก็ได้

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ใดมาให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการหรือการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริง แล้วรายงานต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ใดได้กระทำความผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเพราะฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตาม (๒) หากมีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ใดเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริง และยึดหรืออายัดเอกสารและหลักฐาน รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือสงสัยว่ามีไว้หรือใช้เพื่อกระทำความผิด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา นี้ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

หมวด ๖
ความรับผิดทางแพ่ง

มาตรา ๔๒ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล อันทำให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าการดำเนินการนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่อของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลนั้นจะพิสูจน์ได้ว่า

(๑) ความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากการกระทำหรือละเว้น การกระทำของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั่นเอง

(๒) เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย

(๓) เป็นการปฏิบัติครบถ้วนตามข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๑

ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่ง ให้ความหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เจ้าของ ข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นในการป้องกันความเสียหายที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือระงับ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วด้วย

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๓ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๖ วรรคสี่ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๒ วรรคห้า หรือไม่ขอความยินยอมตามแบบหรือข้อความที่ คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม หรือไม่แจ้งผลกระทบจากการถอน ความยินยอมตามมาตรา ๑๗ วรรคห้า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๔ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๙ หรือขอความยินยอมโดยการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ หรือ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคเจ็ด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

การกระทำตามความในวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น ได้รับประโยชน์อันมิควรได้ หรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การกระทำตามความในวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้ หรือให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การฝ่าฝืนตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๒๕ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การฝ่าฝืนตามวรรคสาม หากเป็นการกระทำเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้ หรือให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญหรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๐ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๗ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มีให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การเปิดเผยตามหน้าที่
- (๒) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน หรือการพิจารณาคดี
- (๓) การเปิดเผยแก่หน่วยงานของรัฐในประเทศหรือต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่

ตามกฎหมาย

- (๔) การเปิดเผยที่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือเฉพาะครั้งจากเจ้าของข้อมูล

ส่วนบุคคล

- (๕) การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องร้องคดีต่าง ๆ ที่เปิดเผย

ต่อสาธารณะ

มาตรา ๔๙ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และคณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการใช้อำนาจดังกล่าวด้วยก็ได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๗ (๒) และกรรมการตามวรรคสองเพื่อปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อนแต่ไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้กรรมการดังกล่าวเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

ให้สำนักงานดำเนินการให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการตามมาตรา ๗ (๑) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ (๓) ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๑ ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ยังไม่มีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเลขาธิการตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๓ ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่การปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ (๑) ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อการดำเนินกิจการของภาครัฐและภาคเอกชน ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ด้วย และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ

๑.๑ บททั่วไป

(๑) ร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ ได้กำหนดให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายหรือกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะและมีหลักประกันความเป็นธรรมและมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือกฎหมายดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓) และอาจตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้นให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะหรือกิจการใดเพื่อไม่ให้นำพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาใช้บังคับก็ได้ (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดนิยาม “ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม และนิยาม “ผู้ควบคุมข้อมูล

ส่วนบุคคล” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งรวมถึงการเก็บรวบรวม การใช้ และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๑.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กำหนดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ประธาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสี่คน ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสังคมศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านนิติศาสตร์ หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗)

ทั้งนี้ คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ออกกฎหมายลำดับรอง ให้เครื่องหมายรองรับข้อปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พิจารณาคำร้องทุกข์ต่าง ๆ รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่มอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๓)

๑.๓ หมวด ๒ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

กำหนดให้การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการเก็บรวบรวมภายใต้วัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล และจะต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นตามกรอบของวัตถุประสงค์หรือเพื่อประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม (ร่างมาตรา ๒๑) นอกจากนี้ ยังห้ามเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่จากเจ้าของข้อมูลโดยตรง (ร่างมาตรา ๒๔) และห้ามเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความอ่อนไหว เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเชื้อชาติ ความคิดเห็นทางการเมือง หรือข้อมูลอื่นใดซึ่งกระทบความรู้สึกของผู้อื่นหรือประชาชนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เป็นต้น โดยปราศจากความยินยอม (ร่างมาตรา ๒๕) และในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม ข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม ประเภทของบุคคลหรือหน่วยงานที่ข้อมูลดังกล่าวอาจถูกเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล และสิทธิของเจ้าของข้อมูล (ร่างมาตรา ๒๒) โดยยกเว้นไว้สำหรับกรณีเป็นการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล ข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามคำสั่งศาล และกรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๒๓)

(๒) การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

กำหนดให้สามารถทำได้เมื่อเป็นการใช้หรือเปิดเผยตามวัตถุประสงค์หรือเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวม และต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลที่ได้ไว้ก่อนหรือในขณะนั้น เว้นแต่จะเป็นข้อมูลที่ได้รับยกเว้นตามร่างมาตรา ๒๓ (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคแรก) และเมื่อมีการใช้หรือเปิดเผยแล้วจะต้องทำบันทึกหมายเหตุการใช้และเปิดเผย พร้อมทั้งแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบในภายหลังด้วย (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง) นอกจากนี้ ยังห้ามส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศซึ่งมีสาระสำคัญในหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ต่ำกว่าพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อยกเว้นในบางกรณี (ร่างมาตรา ๒๗)

(๓) สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๓.๑) เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องตนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เว้นเสียแต่จะเป็นกรณีขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือคำสั่งศาล กระหนาบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร กระหนาบต่อเศรษฐกิจและการพาณิชย์ของประเทศ มีผลต่อการสืบสวน สอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล หรือเป็นไปเพื่อคุ้มครองเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หรือสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น (ร่างมาตรา ๒๘) และกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัตินี้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ทำลาย ระงับใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลไม่ระบุชื่อ ซึ่งหากว่าไม่มีการดำเนินการก็อาจร้องต่อคณะกรรมการต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๓.๒) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการให้ข้อมูลส่วนบุคคลถูกต้อง ทันสมัย สมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓.๓) กำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล โดยต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม ต้องป้องกันไม่ให้ผู้ที่ได้รับข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจ ต้องทำลายข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อพ้นระยะเวลาการเก็บรักษา หรือไม่เกี่ยวข้องหรือเกินวัตถุประสงค์ หรือที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้เพิกถอนความยินยอม และต้องแจ้งเหตุการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลและแผนการเยียวยาความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ชักช้า ซึ่งหากการละเมิดข้อมูลดังกล่าวมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งหมื่นราย จะต้องรายงานผลลัพธ์ของมาตรการเยียวยาแก่เจ้าของข้อมูลและคณะกรรมการด้วย (ร่างมาตรา ๓๑)

(๓.๔) กำหนดให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดทำรายการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล แต่ละประเภท รายละเอียดของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ระยะเวลาการเก็บข้อมูลส่วนบุคคล เงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล และเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้น และการกำหนดสิทธิและวิธีการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือคณะกรรมการสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๒)

๑.๔ หมวด ๓ ข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

กำหนดให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลสามารถจัดทำข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูล (ร่างมาตรา ๓๓) และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อปฏิบัติดังกล่าว คณะกรรมการอาจจัดทำ

และเผยแพร่แนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ (ร่างมาตรา ๓๔) นอกจากนี้ คณะกรรมการยังอาจออกเครื่องหมายรับรองข้อปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลว่าข้อปฏิบัติดังกล่าวมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าแนวปฏิบัติของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๕)

๑.๕ หมวด ๔ การร้องเรียน

ในกรณีที่สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลถูกระทบหรืออาจถูกระทบกระเทือน อาจยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการหรือห้ามดำเนินการใด ๆ (ร่างมาตรา ๓๗) นอกจากนี้ คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการพิสูจน์การดำเนินการในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคแรก) ซึ่งหากปรากฏว่าการดำเนินการนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลอื่น และไม่อาจป้องกันความเสียหายที่จะเกิดจากการดำเนินการนั้นได้ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามการดำเนินการนั้น และจะสั่งให้หน่วยงานหรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกระทำการใด ๆ ภายใต้เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้หากเห็นสมควร (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสอง) หากดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ทำลายข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสาม) และในกรณีที่จำเป็นเร่งด่วนให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งห้ามดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๓๖ วรรคสี่)

๑.๖ หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง

นำหลักความรับผิดเด็ดขาด (Strict Liability) มาใช้ในกรณีที่มีการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือไม่ก็ตาม เว้นเสียแต่ว่าผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะพิสูจน์ได้ว่าการดำเนินการนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย เป็นการกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นการกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลนั้นเอง หรือได้ดำเนินการครบถ้วนตามข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ตนจัดทำขึ้นแล้ว (ร่างมาตรา ๔๒)

๑.๗ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดโทษปรับและปรับรายวันแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจากการร้องเรียนหรือมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๓๖ หรือคำสั่งให้ดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๒) กำหนดโทษแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๔) และกำหนดให้ต้องรับโทษหนักขึ้น หากการกระทำนั้นเป็นไปเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อให้ผู้อื่นเสียหาย (ร่างมาตรา ๔๔)

(๓) กำหนดโทษแก่ผู้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งล่วงรู้ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใดและนำไปเปิดเผยแก่ผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมหรือไม่ได้รับยกเว้น (ร่างมาตรา ๔๕)

(๔) กำหนดโทษแก่ผู้ขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคลอันทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๔๖)

๑.๘ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดบทเฉพาะกาลให้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๔๗) ให้เลขาธิการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่กรรมการและเลขานุการไปพลางก่อนในระหว่างที่ยังไม่มีเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๔๘) และให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการไปพลางก่อน ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งสำนักงาน (ร่างมาตรา ๔๙)

(๒) ในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่จำเป็นต้องทำการแจ้งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลให้ทราบถึงการเก็บรวบรวม ไม่ต้องห้ามในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากแหล่งอื่น และไม่ต้องห้ามเก็บข้อมูลที่อ่อนไหว และกำหนดให้ต้องดำเนินการจัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลส่วนบุคคลภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๕๐)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เห็นด้วยในหลักการของความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างพื้นฐานทางกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ดังนี้

(๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้นควรมีความชัดเจนว่าคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นกับคณะกรรมการเฉพาะเรื่องที่จะตั้งขึ้นภายใต้ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทั้งในเชิงโครงสร้าง องค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตการทำงาน

(๒) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีความสำคัญทั้งในมิติของประชาชนทั่วไปและการประกอบธุรกิจทางด้าน IT ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการบริหารจัดการข้อมูล เช่น Cloud Computing การมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัล

(๓) เห็นด้วยกับการจัดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแห่งชาติ แต่การดำเนินงานด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ควรจะเป็นการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้าน “การคุ้มครองผู้บริโภค” หรือหน่วยงานทางด้านข้อมูลข่าวสารมากกว่าเป็นการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ดังตัวอย่างเช่นประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีการจัดตั้ง The Specific Personal Information Protection Commission ในปี ๒๕๕๗ และมี The Consumer Affairs Agency เป็นหน่วยปฏิบัติงาน ในขณะที่หน่วยงานที่ดูแลด้าน Cyber Security คือ National Information Security Center (NISC) หรือในกรณีของประเทศไทยคือศูนย์ประสานงานด้าน Cyber Security (Infocomm Development Authority) และหน่วยงานที่ดูแลด้านการคุ้มครองส่วนบุคคล (The Personal Data Protection Commission) ก็เป็นคนละหน่วยงานกัน

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร.

เห็นชอบในหลักการของร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศทั้ง ๘ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตว่าควรกำหนดให้มีความเชื่อมโยงของนโยบายด้านเศรษฐกิจดิจิทัลระหว่างคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการเฉพาะด้านตามร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. กับคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีขึ้นตามร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศทั้ง ๘ ฉบับ ที่เสนอในครั้งนี้

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เห็นชอบในหลักการร่างกฎหมายเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ จำนวน ๘ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายคล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อสร้างความมั่นคงและความน่าเชื่อถือในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกัน ปรามปราม และสร้างความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของประเทศมีเอกภาพสามารถดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดความคุ้มค่า รวมทั้งลดภาระงบประมาณของประเทศ เห็นควรให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาปรับปรุงร่างกฎหมายดังกล่าวให้อยู่ภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

๒.๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มีข้อสังเกตว่าเห็นสมควรรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเสียก่อนเพื่อให้ได้ข้อยุติที่รอบคอบรัดกุมและสามารถบูรณาการในการจัดทำภารกิจขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลให้ได้ผลตามนโยบายรัฐบาล

นอกจากหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ต่างก็เห็นชอบด้วยกับหลักการของกฎหมายฉบับนี้ด้วยเช่นกัน

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยรับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ บททั่วไป

(๑) ความเป็นกฎหมายกลาง ได้แก้ไขให้หากมีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใด ก็การใด หรือหน่วยงานใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น เว้นแต่

(๑.๑) บทบัญญัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม การใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง จะต้องนำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับเป็นการเพิ่มเติมไม่ว่าจะซ้ำกับกฎหมายนั้นหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้พระราชบัญญัตินี้ที่มีหลักการขอความยินยอม และหลักการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยที่เป็นมาตรฐานสากลเป็นกฎหมายกลางอย่างแท้จริง รวมทั้งได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ ในขณะที่ไม่ขัดต่อหลักกฎหมายอาญาของประเทศไทย

ที่บทกำหนดโทษต้องระบุให้นำมาใช้บังคับอย่างชัดเจน และในกรณีที่กระทำผิดต่อกฎหมายสองฉบับขึ้นไป ตามหลักกฎหมายอาญาแล้วถือว่าเป็นการกระทำความผิดแต่ผิดกฎหมายหลายบท ให้ใช้บทหนักบังคับแก่ความผิดนั้น จึงทำให้ไม่เป็นปัญหาในทางกฎหมายแต่อย่างใดอันแตกต่างจากร่างเดิม

(๑.๒) บทบัญญัติในเรื่องของการร้องเรียน บทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญออกคำสั่งเพื่อคุ้มครองเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง ให้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการร้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายสามารถร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้ได้ และในกรณีที่กฎหมายเฉพาะมีบทบัญญัติให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีพิจารณาเรื่องร้องเรียนไม่เพียงพอเท่ากับอำนาจของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสามารถร้องขอต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลอาจยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญตามพระราชบัญญัตินี้ได้ อันเป็นมาตรการทางปกครองที่จะแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างรวดเร็วซึ่งสร้างความเป็นธรรมมากขึ้น (ร่างมาตรา ๓)

(๒) ได้กำหนดกรณียกเว้นไม่นำร่างพระราชบัญญัตินี้ไปบังคับใช้โดยระบุถึงผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใด กิจกรรมใด หรือหน่วยงานใดที่จะได้รับยกเว้นให้ชัดเจน ซึ่งได้แก่

(๒.๑) บุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนของบุคคลนั้น โดยมีให้ผู้อื่นใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่น

(๒.๒) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการสื่омวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะ

(๒.๓) สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา รวมทั้งคณะกรรมการการซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่

(๒.๔) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(๒.๕) การดำเนินกิจการทางศาสนาขององค์กรทางศาสนา

(๒.๖) การดำเนินการกับข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตและสมาชิกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

นอกจากนี้ ยังสามารถกำหนดยกเว้นไม่นำพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้กับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในลักษณะใด กิจกรรมใด หรือหน่วยงานใดทำนองเดียวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่นใดได้ โดยทำการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา เช่น กรณีนิติบุคคลเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อเป็นประวัติของพนักงานของตน โดยมีได้ใช้เพื่อการค้าและมีได้ให้ผู้อื่นใช้หรือเปิดเผยต่อผู้อื่น ซึ่งในกฎหมายต่างประเทศบางประเทศ เช่น แคนาดา จะกำหนดยกเว้นไว้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ามีอีกหลายประเทศก็ได้ยกเว้นไว้ ดังนั้น หากเห็นสมควรยกเว้นก็ควรตราเป็นพระราชกฤษฎีกาจะเหมาะสมกว่า (ร่างมาตรา ๔)

(๓) ได้ทำการแก้ไขในส่วนของบทนิยาม ดังนี้

(๓.๑) นิยาม “ข้อมูลส่วนบุคคล” ได้กำหนดยกเว้นไม่ให้รวมไปถึงการระบุเฉพาะชื่อ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน หรือที่อยู่ทางธุรกิจ และไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรม โดยเฉพาะ

(๓.๒) นิยาม “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” ให้ความหมายว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นไปตามแนวทางของต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น APEC Privacy Framework หรือแนวทางปฏิบัติของ OECD ด้านการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว โดยหากเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วก็ถือว่าเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามบทนิยาม ทั้งนี้ ตามบทนิยามนี้มีความหมายเฉพาะถึงผู้มีอำนาจตัดสินใจในทางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น ไม่รวมไปถึงผู้ที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจในทางนโยบายเพียงแต่ดำเนินการตามคำสั่งหรือข้อตกลงของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ลูกจ้าง ผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมส่วนบุคคล (เช่น หน่วยงานที่ได้รับการมอบหมายงานต่อ (Outsourcing)) หรือตกลงรับข้อมูลมาประมวลผลโดยไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อไปให้บุคคลอื่น (เช่น ผู้ให้บริการ Cloud Computing) เป็นต้น อนึ่ง ตามกรอบแนวทางของ APEC จะระบุเป็นข้อยกเว้นไว้อย่างชัดเจนในบทนิยาม แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นต้องระบุไว้ก็สามารถตีความเช่นนั้นได้ เพราะผู้ทำตามคำสั่งหรือข้อตกลงไม่มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ

(๓.๓) นิยาม “เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” ได้แก้ไขให้นอกจากหมายความว่า รวมไปถึงผู้ที่มีอำนาจกระทำการแทนบุคคลหรือบุคคลที่มีความบกพร่องในการแสดงเจตนา เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถดำเนินการตามสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือร้องเรียนตามพระราชบัญญัตินี้แทนเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้

(๓.๔) นิยาม “บุคคล” ได้แก้ไขให้ความหมายรวมถึงแต่เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น เนื่องจากนิติบุคคลไม่มีความเป็นส่วนตัวและย่อมไม่มีข้อมูลส่วนบุคคลของนิติบุคคล

๓.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ได้ทำการแก้ไขชื่อคณะกรรมการจากคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แห่งชาติ เป็นคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และแก้ไของค์ประกอบโดยประธานกรรมการ อาจเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย หรือด้านสุขภาพ เพิ่มเติมจากสาขาที่กำหนดไว้เดิม สำหรับกรรมการโดยตำแหน่งได้เพิ่มจำนวนจากสี่คนเป็นเจ็ดคน โดยตัดเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และปลัดกระทรวงมหาดไทย และเพิ่มเติมเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมธนาคารไทย และได้เพิ่มเติมผู้แทนจากภาคสังคมและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลเข้ามา นอกจากนี้ ได้เพิ่มเติมจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นห้าคน โดยเพิ่มเติมให้อาจแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญในด้านสุขภาพได้

สำหรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้ตัดอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาคำร้องทุกข์ รวมทั้งวินิจฉัยข้อพิพาท ออก และไปกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญแทน (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๓ หมวด ๒ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๑) เพิ่มเติมหลักการทั่วไปว่าผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง) และการขอความยินยอมดังกล่าวจะต้องทำเป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่โดยสภาพจะไม่สามารถดำเนินการได้ (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสอง) ทั้งนี้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่จะถูกจำกัดไว้โดยกฎหมายหรือสัญญาที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคสาม) และในกรณีที่มีการถอนความยินยอม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบถึงผลกระทบจากการถอนความยินยอมด้วย (ร่างมาตรา ๑๗ วรรคห้า)

(๒) การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

ได้ปรับปรุงข้อยกเว้นที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมได้สำหรับการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนของหน่วยงานของรัฐเป็นให้ยกเว้นสำหรับประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยหรือสถิติและได้เก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่จะต้องเก็บข้อมูลนั้นไว้เป็นการลับ นอกจากนี้ ได้ตัดข้อยกเว้นสำหรับการสืบสวนสอบสวนของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือการพิพากษาคดีของศาล เนื่องจากได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในร่างมาตรา ๔ ปรับปรุงข้อยกเว้นสำหรับการดำเนินการเปิดเผยต่อสาธารณะโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะด้วยความยินยอมโดยตรงหรือโดยปริยายของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และอาจกำหนดเพิ่มเติมกรณียกเว้นอื่นโดยออกเป็นกฎกระทรวงได้

อนึ่ง กรณียกเว้นเป็นการเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนั้น อาจยกเว้นให้แก่กรณีดังต่อไปนี้ ซึ่งได้มาจากการจัดรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ายังไม่สมควรเพิ่มไว้เป็นอนุมาตราในพระราชบัญญัติอย่างชัดเจน เพราะหากเป็นปัญหาเฉพาะรายก็ไม่ใช้หลักสากลหรือหากใช้ข้อความที่ไม่ครอบคลุมก็ยังสามารถแก้ไขกฎกระทรวงได้โดยง่าย

(๒.๑) การเก็บรวบรวมเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการหนี้ ซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องชำระแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ไม่เช่นนั้นแล้ว ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจไม่มีข้อมูลเพื่อดำเนินคดีกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อบังคับตามสิทธิเรียกร้องที่ตนมี

(๒.๒) การได้รับข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการรับโอนหนี้ระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นกรณีแนวทางปฏิบัติในการขายหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินที่จะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลของลูกค้าเพื่อประเมินความเสี่ยงในการรับซื้อหนี้ดังกล่าว

(๒.๓) การได้รับข้อมูลส่วนบุคคลของนายความเพื่อดำเนินคดีให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลชำระหนี้แก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

(๒.๔) กรณีที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพื่อประกอบการพิจารณาให้รางวัลเกียรติยศหรือประกาศเกียรติคุณ การได้รับข้อมูลความเสียหายของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลแก้ไขเยียวยาความเสียหายนั้น หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประกันภัยเพื่อประโยชน์ในการพิจารณารับประกันภัยหรือพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทนหรือชดใช้เงินหรือประโยชน์อื่นใดตามกรมธรรม์ประกันภัยของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น

(๓) การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

(๓.๑) ได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นสำหรับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลให้กับกรณีที่เป็นข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณะตามมาตรา ๒๒ (๓) เนื่องจากเมื่อข้อมูลดังกล่าวมีความเป็นสาธารณะแล้วย่อมไม่มีความเป็นส่วนบุคคลอีกต่อไปและไม่อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของพระราชบัญญัตินี้ ยกตัวอย่างเช่น สถานะของบุคคลตามที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๔)

(๓.๒) การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศ ได้แก่ การใช้ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เพื่อที่จะไม่ต้องระบุชื่อประเทศซึ่งมีสาระสำคัญในหลักเกณฑ์การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ต่ำกว่าพระราชบัญญัตินี้เพื่อมิให้อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ และได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นสำหรับกรณีเป็นการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำระหว่างเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล และได้ตัดข้อยกเว้นในการโอนข้อมูลส่วนบุคคลตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศหรือพันธกิจระหว่างประเทศออก นอกจากนี้ ได้กำหนดยกเว้นกรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเอาไว้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น

(๔) สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

(๔.๑) ได้เพิ่มเติมให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิในการขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้ (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคแรก) และกำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องดำเนินการตามคำขอในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสี่)

(๔.๒) ได้ปรับปรุงข้อยกเว้นในการขอเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยตัดกรณีกระทบต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือเศรษฐกิจและการพาณิชย์ของประเทศ ออก เนื่องจากมีขอบเขตที่กว้างเกินไป และได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นกรณีการเปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลนั้น อาจเป็นอันตรายต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น การได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาที่มีผู้ชี้เบาะแสให้แก่พนักงานสอบสวน ซึ่งหากมีการเปิดเผยตัวบุคคลที่ให้ข้อมูลแล้วบุคคลดังกล่าวอาจได้รับอันตรายจากผู้กระทำความผิดได้ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

(๔.๓) ได้กำหนดให้กรณีผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิเสธการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลหรือการเปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมได้ จะต้องทำการบันทึกการปฏิเสธคำขอพร้อมเหตุผลไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสาม)

(๔.๔) ได้เพิ่มเติมให้กรณีผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้ทำลาย ระงับใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่ไม่สามารถรู้ตัวเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้แล้ว ยังขอให้ดำเนินการลบข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวได้อีกด้วย (ร่างมาตรา ๒๗) และได้กำหนดให้คณะกรรมการอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการลบหรือทำลาย ระงับการใช้ชั่วคราว หรือแปลงข้อมูลส่วนบุคคลให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลที่ไม่สามารถรู้ตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลได้ (ร่างมาตรา ๒๗ วรรคสาม) เนื่องจากในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานบางประการ เช่น ในการลบข้อมูลส่วนบุคคลในระบบอิเล็กทรอนิกส์จำเป็นที่จะต้องลบโดยไม่สามารถที่จะกู้คืนได้ เป็นต้น

(๔.๕) ได้กำหนดข้อยกเว้นกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องทำลายข้อมูลส่วนบุคคลหากเป็นการเก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการพิสูจน์หรือการตรวจสอบ ทั้งนี้ ในกรณีที่ปฏิเสธการทำลายนั้นจะต้องทำการบันทึกการปฏิเสธพร้อมเหตุด้วย (ร่างมาตรา ๒๙ (๓))

(๔.๖) ได้แก้ไขให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องทำการแจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลและแนวทางการเยียวยาแก่คณะกรรมการโดยไม่ชักช้า หากมีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเกินจำนวนบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยการแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙ (๔))

๓.๔ หมวด ๓ ข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๑) ได้ปรับปรุงให้คณะกรรมการเป็นผู้ทำการประกาศกำหนดข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๒) ได้เพิ่มเติมเรื่องเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่คณะกรรมการประกาศกำหนดและได้รับใบรับรองมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๒)

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการอาจประกาศยอมรับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศก็ได้ หากการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวมีข้อปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

๓.๕ หมวด ๔ การร้องเรียน

ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียน ตรวจสอบการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โกล่เกลี่ยข้อพิพาทเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด (ร่างมาตรา ๓๖) ทั้งนี้ เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๗) และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติหรือดำเนินการแก้ไขการกระทำของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด และสั่งห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือให้กระทำการใดเพื่อระงับความเสียหายนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๓๘)

๓.๖ หมวด ๕ ความรับผิดทางแพ่ง

ได้แก้ไขข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลโดยจากข้อยกเว้นกรณีของการปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ เป็น การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๒) และได้แก้ไขความหมายของค่าสินไหมทดแทน โดยให้รวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ใช้จ่ายไปตามความจำเป็นในการป้องกันความเสียหายที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือระงับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วด้วย จากที่แต่เดิมเป็นค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการและหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากผู้ที่ทำการป้องกันความเสียหายไม่ให้เกิดขึ้นคือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั่นเอง (ร่างมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๓.๗ หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

ได้ทำการปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติที่ได้แก้ไขใหม่ และได้ทำการเพิ่มเติมให้ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้สามารถเปรียบเทียบปรับได้โดยคณะกรรมการ และคณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้คณะกรรมการใช้อำนาจในการเปรียบเทียบปรับด้วยก็ได้ เพื่อแก้ไขมิให้เกิดปัญหาคดีความขึ้นสู่ศาลจำนวนมาก และร่างนี้ได้กำหนดอัตราโทษปรับเปรียบเทียบกับอัตราโทษจำคุกไว้สูงอยู่แล้วคือ โทษจำคุกหนึ่งปีต่อโทษปรับสองล้านบาทอันเป็นอัตราตามหลักการของร่างเดิม การเพิ่มบทเปรียบเทียบจึงเป็นมาตรการที่ผู้กระทำผิดยังเกรงกลัวอยู่ในขณะที่ทำให้มาตรการทางอาญามีความรวดเร็วขึ้น (ร่างมาตรา ๕๙)

๓.๘ บทเฉพาะกาล

(๑) ได้ทำการเพิ่มเติมให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งเท่านั้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๕๐) นอกจากนี้เนื่องจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะได้รับการจัดตั้งขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ซึ่งหากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่มีการประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้วก็จะทำให้ยังไม่มีผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๖๖ จึงได้กำหนดให้กรณีดังกล่าวก็ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการเป็นการชั่วคราวก่อน (ร่างมาตรา ๕๑ ววรรคสอง)

(๒) กรณีผู้ควบคุมส่วนบุคคลก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยหลักแล้วยังคงต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติและกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นเสียแต่ในเรื่องของการจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยตามมาตรา ๒๙ (๑) จะต้องปฏิบัติตามภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เนื่องจากในส่วนของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้เก็บรวบรวมมาก่อนแล้วหน้าวันที่พระราชบัญญัตินี้จะใช้บังคับก็ไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเนื่องจากกฎหมายไม่มีผลย้อนหลังจึงไม่จำเป็นต้องระบุง่วนไว้

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามหลักสากลเป็นการทั่วไปซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลเป็นสิทธิมนุษยชนของประชาชนอย่างหนึ่งโดยมีหลักการสำคัญในการคุ้มครอง คือ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเสียก่อน ซึ่งหลักการดังกล่าวจะทำให้การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้อื่นที่ไม่ใช่เจ้าของข้อมูลไม่สามารถทำได้ตามอำเภอใจและทำให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตนโดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งทำให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวจะไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่พึงประสงค์ต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล อันจะเป็นผลดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในปัจจุบันที่มีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมากโดยมีการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้หรือเปิดเผยในทางที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังให้สิทธิแก่ประชาชนในการร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญกรณีที่มีการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ถูกต้อง ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเป็นกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในข้อมูลส่วนบุคคลและยังสร้างช่องทางและกำหนดมาตรการเยียวยา

ให้แก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกละเมิดในการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้กฎหมายนี้ยังเป็นไปตามหลักสากลก่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่นานาประเทศที่จะติดต่อกับประชาชนในประเทศในยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ไร้พรมแดนที่มีการติดต่อทางเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็วและยังสร้างความเชื่อมั่นต่อการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลมายังประเทศไทย อันส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมอีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๘